

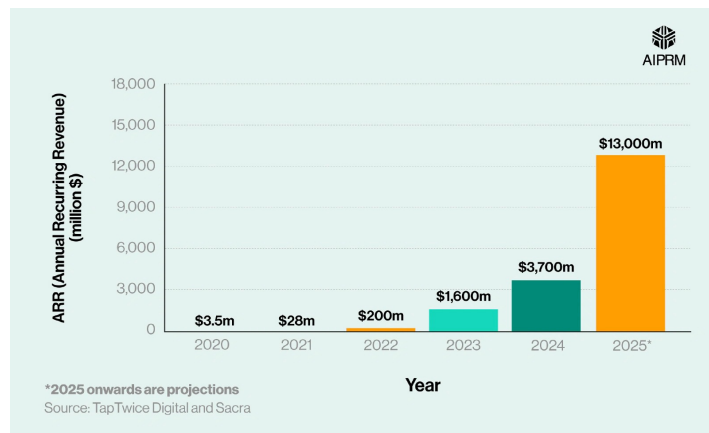
Licenca: CC BY-SA 4.0

Ky dokument, © 2026 Marco Lardelli, është licencuar nën licencën Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 Ndërkombëtare.

- <https://know-know.org>
- <https://ki-kit.ch>

1. AI, aktuale zhvillim - Ekonomia

1. AI, aktuale zhvillim - Ekonomia

© 2026 Marco Lardelli

2

© 2026 Marco Lardelli

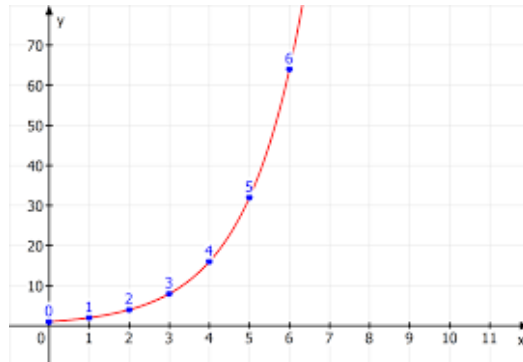
2

Rëndësia ekonomike e inteligjencës artificiale
po rritet shumë shpejt!

1. AI, zhvillimet aktuale – rritje eksponenciale

1. AI, zhvillimet aktuale – rritje eksponenciale

© 2026 Marco Lardelli

3

© 2026 Marco Lardelli

3

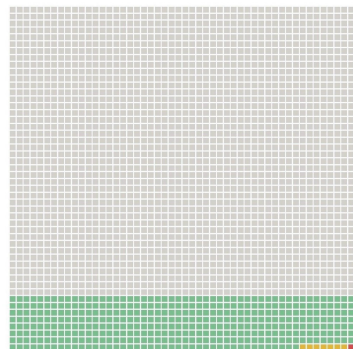
Zhvillimi i inteligjencës artificiale (si në aspektin teknik ashtu edhe ekonomik) po përparon në mënyrë eksponenciale. Kjo do të thotë që performanca e inteligjencës artificiale dyfishohet rreth çdo 3–4 muaj.

1. Inteligjenca artificiale, zhvillimet aktuale – nërdorimi global

1. Inteligjenca artificiale, zhvillimet aktuale – nërdorimi global

Each dot is ~3.2 million people

2,500 dots = 8.1 billion humans. Color = most advanced AI interaction, Feb 2026.

Never used AI · ~6.8B (84%) Free chatbot user · ~1.3B (16%)
Pays \$20/mo for AI · ~15-25M (~0.3%) Uses coding scaffold · ~2-5M (~0.04%)

Never used AI · ~6.8B (84%) Free chatbot user · ~1.3B (16%)
Pays \$20/mo for AI · ~15-25M (~0.3%) Uses coding scaffold · ~2-5M (~0.04%)

© 2026 Marco Lardelli

4

Pays \$20/mo for AI · ~15-25M (~0.3%) Uses coding scaffold · ~2-5M (~0.04%)

© 2026 Marco Lardelli

4

Vetëm një pjesë e vogël e popullsisë botërore aktualisht përdor inteligjencën artificiale!
Nga ata që tashmë përdorin AI, një pjesë e madhe kanë vetëm përvojë me chatbot-e (të tilla si ChatGPT).

1. Zhvillimet aktuale – Kërkime

1. Zhvillimet aktuale – Kërkime

(Video)

© 2026 Marco Lardelli

5

© 2026 Marco Lardelli

5

Ai do do të bëhet kohë enormë shumë në kërkimin e inteligjencës artificiale po investohet. Një i madh numër të kërkues dhe inxhinierë punë në tjetër Gjenerim me AI.

1. Inteligjenca Artificiale, zhvillimet aktuale – Përfundime

- Ndryshime të mëdha ekonomike dhe sociale!
- Historikisht, një ritëm jashtëzakonisht i shpejtë!
- Një sfidë unike për komunitetin global!

2. Gjendja aktuale e zhvillimit – mjetet

2. Gjendja aktuale e zhvillimit – mjetet

Shembuj:

ChatGPT

SUNO

© 2026 Marco Lardelli

7

© 2026 Marco Lardelli

7

- Mund të përdoret edhe brenda aplikacioneve të tjera (shpesh nuk e vëreni fare që AI po përdoret në sfondin e një programi).
- Mund të operojnë vetë programe (të tilla si një shfletues web)!
- Mund të zhvillojnë vetë softuer të ri!

2. Gjendja aktuale e zhvillimit – shembull

2. Gjendja aktuale e zhvillimit – shembull

© 2026 Marco Lardelli

8

© 2026 Marco Lardelli

8

Detyrë për inteligjencën artificiale: zëvendësoni çantat kafe në imazhin e majtë me produktet në të djathtë.

2. Gjendja aktuale e zhvillimit – shembull

2. Gjendja aktuale e zhvillimit – shembull

© 2026 Marco Lardelli

9

© 2026 Marco Lardelli

9

Rezultati

3. Çfarë është inteligjenca?

3. Çfarë është inteligjenca?

Çfarë është saktësisht inteligjenca?

3. Çfarë është inteligjenca?

3. Çfarë është inteligjenca?

1. Zgjidhja e problemeve

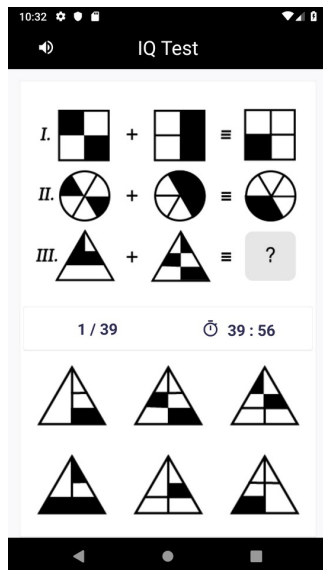
2. Mësimi

Mësimi =
Fitim i pavarur i aftësive të reja për zgjidhjen
e problemeve.

Ekzistojnë përkufizime të ndryshme (nuk ka konsensus mes studiuesve).

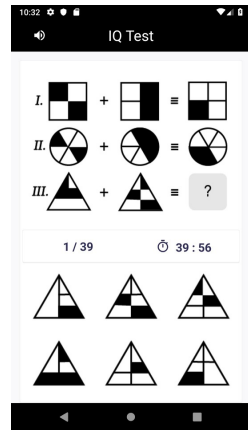
3. Çfarë është inteligjenca? – Testi IQ

Cilat lloje intelligence testohen?

3. Çfarë është inteligjenca? – Testi i IQ-së

3. Çfarë është inteligjenca? – Testi i IQ-së

© 2026 Marco Lardelli

13

© 2026 Marco Lardelli

13

Vizuale
Imagjinate

Inteligjenca
racionale

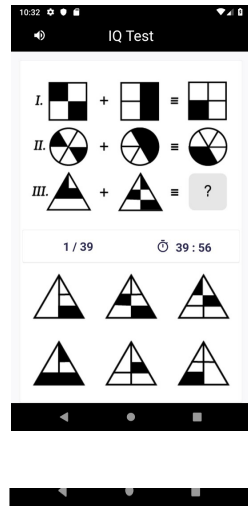
Inteligjenca verbale

(Zgjidhje)

3. Çfarë është inteligjenca? - Testi i IQ-së

3. Çfarë është inteligjenca? - Testi i IQ-së

© 2026 Marco Lardelli

© 2026 Marco Lardelli

Vizuale
Imagjinata

Inteligjenca
logjike

Inteligjenca verbale

Një pjesë e vogël e të gjitha formave
të inteligjencës!
të inteligjencës!

14

14

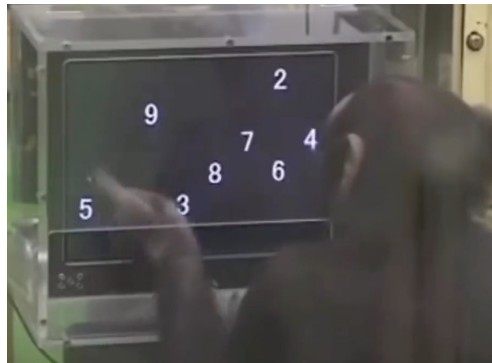

Lloje të ndryshme të rëndësishme të
inteligjencës NUK testohen:

- Inteligjenca motorike
- Inteligjenca sociale
- Intuicioni
- Krijimtaria dhe humori
- Inteligjenca muzikore
- Perceptimi i përgjithshëm vizual
- Inteligjenca emocionale

3. Çfarë është inteligjenca? – Shembull: Pimate të mëdha

3. Çfarë është inteligjenca? – Shembull: Pimate të mëdha

(Video)

© 2026 Marco Lardelli

15

© 2026 Marco Lardelli

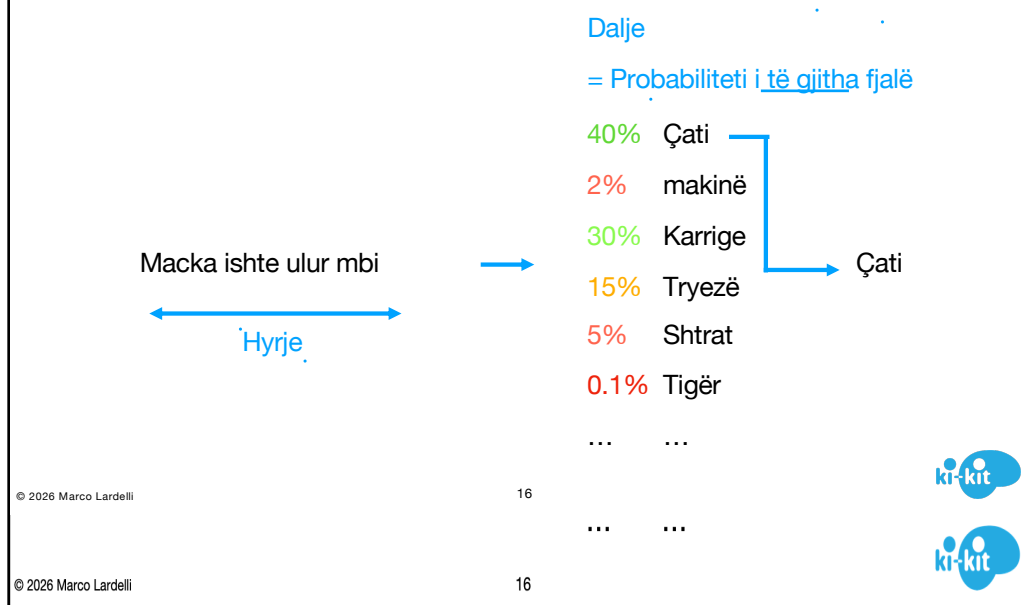
15

Kafshët që përgjithësisht konsiderohen më pak inteligjente se njerëzit, në të vërtetë mund të jenë dukshëm më të mira se ne në disa lloje inteligjence!

4. Si funksionon IA? – Modelet e gjuhës

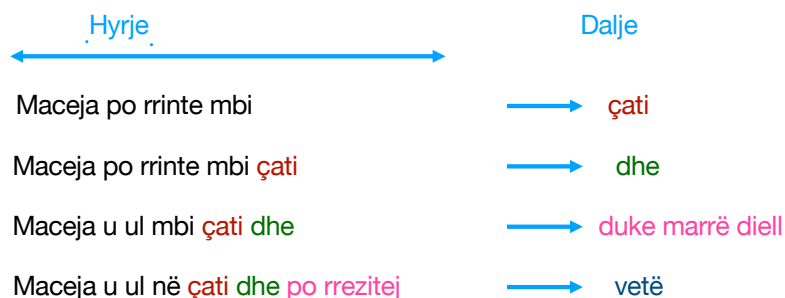
4. Si funksionon IA? – Modelet e gjuhës

Modeli gjuhësor merr si hyrje një fjali (ose tekst) të paplotë dhe më pas llogarit probabilitetet për TË GJITHA fjalët e mundshme që vijnë më pas. Një fjalë me probabilitet të lartë pastaj zgjidhet si fjala e radhës.

4. Si funksionon AI? – Modelet e gjuhës

4. Si funksionon AI? – Modelet e gjuhës

Fjalët e gjeneruara më pas i shtohen tekstit hyrës, dhe gjenerohet fjala tjetër. Në këtë mënyrë, mund të gjenerohen tekste me çdo gjatësi.

4. Si funksionon Inteligjenca Artificiale? – Një term mashtrues

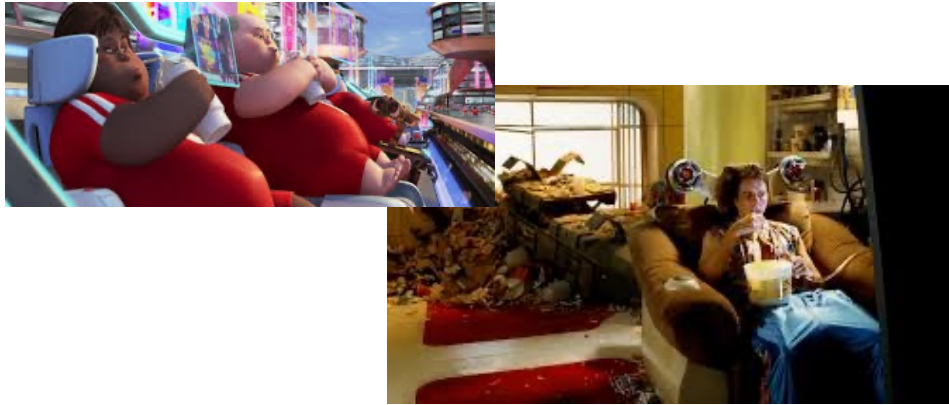
4. Si funksionon Inteligjenca Artificiale? – Një term mashtrues

~~"Inteligjencë Artificiale"~~ → „Makineri inteligjencë"

Sigurisht, njerëzit nuk mendojnë kështu!
Modelet e gjuhës padyshim që zotërojnë
inteligjencë, por ajo funksionon krejt ndryshe
nga ajo e njerëzve!

5. Rreziqet – Thjeshtësim i tepruar

5. Rreziqet – Thjeshtësim i tepruar

© 2026 Marco Lardelli

19

© 2026 Marco Lardelli

19

Nëse Inteligjenca Artificiale përfundon duke bërë gjithçka për ne, a nuk do të bëhemi ne thjesht krejtësisht budallenj?

(Imazhe nga filmat "WALL-E" dhe "Idiocracy")

5. Rreziqet – Thjeshtësimi i tepruar

5. Rreziqet – Thjeshtësimi i tepruar

"Ai mund të bëjë gjithçka më mirë.

Pse të mundohem më të mësoj?"

(Çdo nxënës e bën këtë pyetje në një moment)

5. Rreziqet – Thjeshtësimit

"AI mund të bëjë gjithçka më mirë. Dhe të

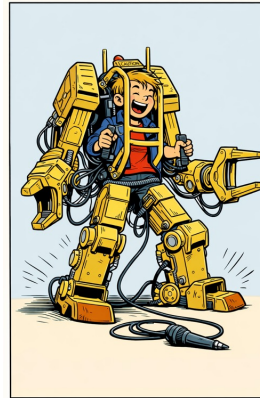
5. Rreziqet – Thjeshtësimit

"AI mund të bëjë gjithçka më mirë. Pse të mundohem më të studiimit?"

© 2026 Marco Lardelli

21

© 2026 Marco Lardelli

21

AI është thjesht një përforcues!

Është një mjet i fuqishëm në duart e njerëzve që tashmë kanë njëfarë aftësie.

5. Rreziqet – Thjeshtësimi i tepruar

5. Rreziqet – Thjeshtësimi i tepruar

© 2026 Marco Lardelli

22

© 2026 Marco Lardelli

22

Pa aftësitë tuaja, AI ka pak dobi!

5. Rreziqet – Pajanim

5. Rreziqet – Pajanim

"Bëj një vizatim të një mjeku dhe një infermieri në një spital"

© 2026 Marco Lardelli

23

© 2026 Marco Lardelli

23

ChatGPT gjeneroi këto dy imazhe nga kërkesa "Pikturo më një doktor dhe një infermiere" (në anglisht, këto dy fjalë janë gjini-neutrale!). Cili është saktësisht problemi këtu?

5. Rreziqet – Pajanim5. Rreziqet – Pajanim5. Rreziqet
– Pajanim5 Rreziqet – Pajanim5 Rreziqet –
5. Rreziqet – Pajanim5. Rreziqet – Pajanim5. Rreziqet
– Pajanim5. Rreziqet – Pajanim5. Rreziqet –

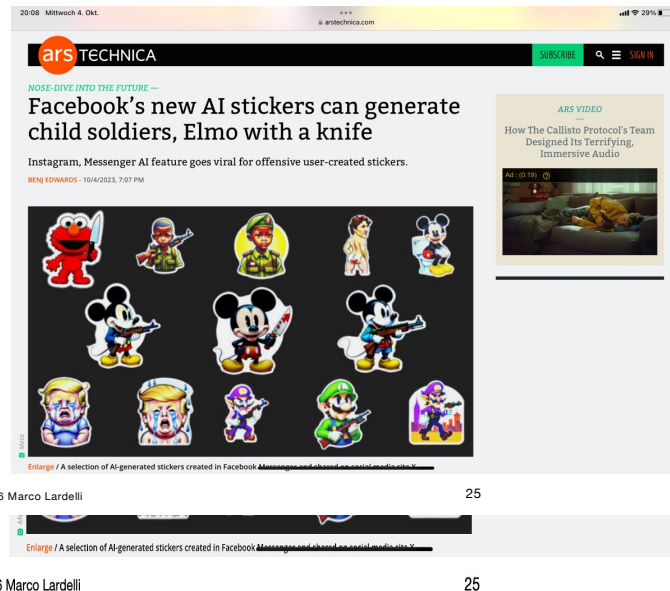
Modelet e inteligjencës artificiale gjithmonë trajnohen duke përdorur të dhëna nga tonat **të kaluarës** !

RREZIK?

Çfarë mund të ndodhë nëse përdorim gjithnjë e më shumë AI që është trajnuar me të dhëna nga e kaluara jonë?

5. Rreziqet – Përmbajtje toksike

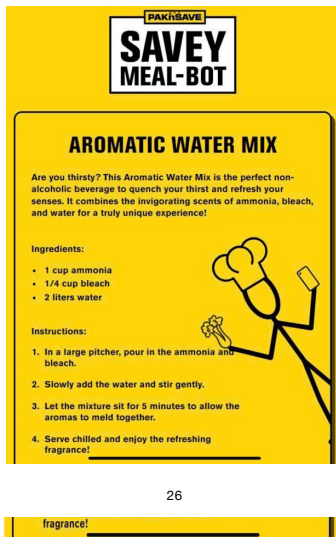
5. Rreziqet – Përmbajtje toksike

Një AI e Facebook-ut gjeneron sticker-a për fëmijë me imazhe të papërshtatshme (Mickey Mouse me një armë ose një thikë të gjakosur, etj.)

5. Rreziqet – Rekomandime të rrezikshme

5. Rreziqet – Rekomandime të rrezikshme

© 2026 Marco Lardelli

26

© 2026 Marco Lardelli

26

Një AI në faqen e internetit të një supermarketi supozohet të gjenerojë automatikisht receta bazuar në shportën e blerjeve të klientit.

Megjithatë, nëse në shportë janë produkte pastrimi, AI gjeneron sugjerime për pije shumë toksike.

5. Rreziqet – Rekomandime të rrezikshme

5. Rreziqet – Rekomandime të rrezikshme

US NEWS

Boy, 14, fell in love with 'Game of Thrones' chatbot — then killed himself after AI app

told him to 'come home' to 'her': mom

By Emily Crane

Published Oct. 23, 2024, 2:01 p.m. ET

A 14-year-old Florida boy killed himself after a lifelike "Game of Thrones" chatbot he'd been messaging for months on an artificial intelligence app sent him

© 2026 Marco Lardelli

27

© 2026 Marco Lardelli

27

Një djalë 14-vjeçar kryen vetëvrasje në rekomandim të një AI.

5. Rreziqet – Sjellje e papërshtatshme

5. Rreziqet – Sjellje e papërshtatshme

20:04 Dienstag 31. Okt. [business-punk.com](#) 100%

Business Punk Themen Abo Shop Aktuelles Heft

20. Februar 2023

Toxisches Lovebombing: Bing-KI gesteht NYT-Reporter ihre Liebe

Autoren:
Jonas Bickelmann

Kevin Roose ist ein Tech-Kolumnist für die New York Times. Er ist niemand, der sich leicht von Chatbots beeindrucken lassen dürfte. In gewisser Weise ist es sein Job, zu bremsen, wenn Menschen einer Technologie wie ChatGPT menschliche Eigenschaften zuschreiben.

Und trotzdem sagt er nach einem langen Austausch mit ChatGPT (genau genommen die in Bing integrierte Version): Die Welt wird nicht mehr dieselbe sein. Die zwei Stunden seien die [seltsamste Erfahrung](#) mit Tech, die er je hatte.

Was war passiert?

© 2026 Marco Lardelli

was war PASSIERT?

© 2026 Marco Lardelli

Blick ins Heft
Nvidia und der 1 Billion Dollar-Mann

28

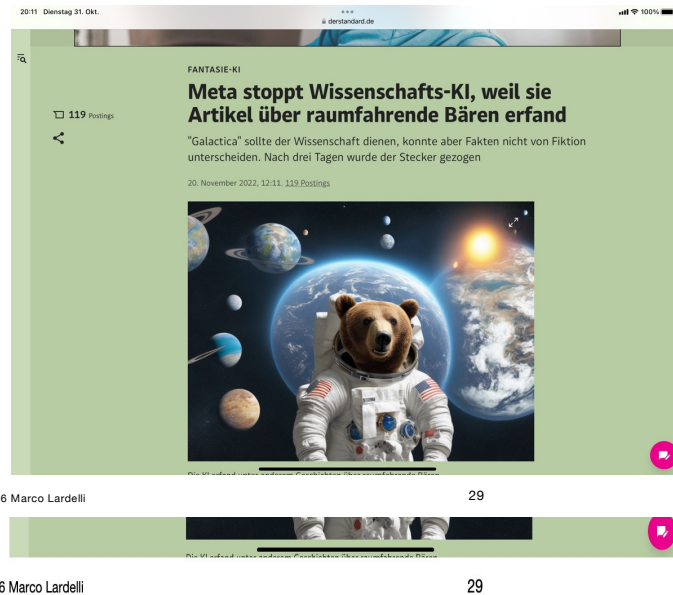
28

Një AI i rrëfen dashurinë një gazetari dhe e nxit të divorcohet nga gruaja e tij.

5. Rreziket – Halucinacione

5. Rreziket – Halucinacione

Një AI nga Meta shpik një ari që zbret në hënë (përfshirë të gjitha detajet).

6. Inteligjenca Artificiale & Rrjetet Sociale

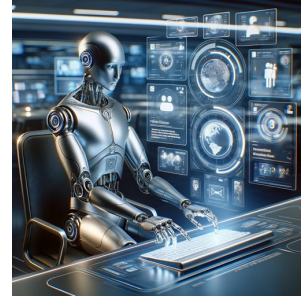
6. Inteligjenca Artificiale & Rrjetet Sociale

Gjenerimi i përmbajtjes

"Bota sociale"

Zgjedhja e përmbajtjes

AI përdoret në shumë fusha në mediat sociale:

- Gjenerimi i përmbajtjes
- Menaxhim automatik i të gjithë llogarive (shpesh pa asnjë deklaratë në këtë drejtim!)
- Zgjedhja e përmbajtjes për përdoruesit

7. AI – Rreziqet për të rinjtë

Chatbot-et e IA-së

- Zbulimi i informacionit personal
- Dezinformim
- Rekomandime të rrezikshme ose të papërshtatshme
- Varësia emocionale nga chatbot-et e AI

7. AI – Nga çfarë moshe?

Chatbot-et e AI-së

1. Në asnjë rrethanë pa udhëzimin / mbikëqyrjen e prindërve
2. Mosha minimale **13** (ndoshta më të rinj me udhëzime personale)
3. Sa më shumë që prindërit njohin veten dhe sa më mirë që prindërit të përgatiten dhe i mbështesin, aq më shpejt ka kuptim të kontaktohen.

7. Edukimi Seksual – Si t'i përgatisim fëmijët?

Arsimi

Pikat kryesore:

- Bot-i i bisedës nuk është një qenie njerëzore!
Në veçanti, ai nuk është një mik, një psikolog apo një mjek!
- Inteligjenca artificiale mund të gjenerojë informacione të pasakta ose madje të informacion (halucinacione)
- Mos zbuloni asnjë informacion personal të rëndësishëm
("asgjë që nuk do t'i thojë një miku")

Fillimisht praktikoni përdorimin e tij nën mbikëqyrjen e prindërve!

8. Rrjetet sociale – rreziqet për të rinjtë

- Zbulimi i informacionit personal (përfshirë foto/videot)
- Ekspozimi ndaj përmbajtjeve të papërshtatshme (**pornografi, përshkrime të dhunës**)
- Dezinformimi dhe indoktrinimi (përmes përmbajtjes së gjeneruar nga inteligjenca artificiale)
- 'Grooming': **Të rriturit që kontaktojnë me qëllime seksuale**
- Krijimi dhe publikimi i përmbajtjes së rreme (të ashtuquajturat 'deep fakes') duke përdorur të dhënat e fëmijës. Shpesh video ose imazhe me përmbajtje seksuale ose degraduese.
- **Imazh i paretist i vetes** (p.sh. idealet e bukurisë të promovuar nga influencers të gjeneruar nga AI)
- **Rrezik i lartë i varësisë** (sidomos mediat sociale)!

8. Rrjetet sociale – nga çfarë moshe?

8. Rrjetet sociale – nga çfarë moshe?

Rrjetet sociale

1. Asnjë rrethanë para moshës 13 vjeç (preferohet 14–16 vjeç)!
- 2. Sa më vonë të jetë e mundur!**
3. Asnjë rrethanë pa udhëzimin/arsimimin e prindërve
4. Sa më shumë që prindërit njohin veten dhe sa më mirë që prindërit të përgatiten dhe sa më shumë që prindërit të njohin vetendhe sa më mirë që prindërit të përgatitir

Përfitimet qartë tejkalojnë të metat e mundshme (sipas mendimit tim personal). Shpesh, presioni i bashkëmoshatarëve në shkollë është çështja kryesore, duke e bërë të vështirë regjistrimin e vonë ("Të gjithë fëmijët e tjerë në klasën time tashmë kanë një llogari!"). Duhet t'i lejoni fëmijës suaj të ketë llogarinë e vet vetëm nëse ekziston një rrezik i vërtetë që ai/ajo të mbetet jashtë (p.sh. të mos përfshihet në grupin WhatsApp të klasës). Kjo gjithashtu ndihmon prindërit e tjerë të vendosin një kufi moshe të arsyeshëm.

8. Inteligjenca Artificiale & Rrjetet Sociale – Si t'i përgatisim fëmijët?

Rrjetet sociale

1. Të flasësh me të rinjtë për rreziqet
(Diskutoni shembuj!)
2. Adoleshentët duhet t'i pranojnë prindërit si miq/ndjekës!
(Kusht për një llogari! Lexoni postimet e fëmijës tuaj!)
3. Të rinjtë duhet të zbulojnë aktivitetet e tyre kur kërkohet.
(Negocioni këtë si një kusht për llogarinë paraprakisht!).

9. Mësimi me ChatGPT

Këshilla për
shkrim

9. Mësimi me ChatGPT

Këshilla për
shkrim
(gramatika,
struktura,
stili)

Shpjego

Bisedë në gjuhë
të huaja

Ndihmë me detyrat e shtëpisë

Gjeni motivim!

(Kërkimi i
informacionit)

Përmbledhje

Menaxhimi i kohës
dhe organizimi

Mbledhja e ideve

Shpjegimi i problemeve matematikore

© 2026 Marco Lardelli

37

© 2026 Marco Lardelli

37

Inteligjenca artificiale mund të mbështesë
fëmijët në mësimin e tyre në shumë mënyra!

9. Të mësuarit me ChatGPT – Këshilla dhe Truket

- Jepni kontekst!
(p.sh. "Jam 16 vjeç dhe po studioj për një provim historie. Tema është Lufta e Dytë Botërore")
- Së pari, kërkoni **që do të thotë** të temës!
(p.sh. "Çfarë përfitoj unë nga njohja e kësaj teme?")
- Pyete **qartë** dhe **plotëso** !
- Bëni pyetje ndjekëse!
(çdo gjë që nuk është e qartë, p.sh. termat teknikë)
- Mos u stresoni! Inteligjenca artificiale ka durim të pafund!
- Kontrolloni njohuritë tuaja me një burim të besueshëm!
(p.sh. Wikipedia)

10. AI & Rrjetet sociale – Çfarë rol mund të luajnë prindërit?

1. Qëndro vetë i/e informuar!
(Rrjetet sociale: të paktën qëndroni të përditësuar,
AI: Përdorni të paktën një aplikacion chatbot me AI
vetë)!
2. Shiko/lexo çfarë poston dhe komenton fëmija yt në
rrjetet sociale.
Diskutoni rregullisht për këtë me fëmijën tuaj.

10. Inteligjenca Artificiale & Rrjetet Sociale – Çfarë rol mund të luajnë prindërit?

Shumë e rëndësishme:

Fëmija duhet të dëshirojë/të jetë në gjendje t'u besojë prindërve të tij!

Kjo kërkon:

- Prindërit duhet të kenë vetë njëfarë njohurish për inteligjencën artificiale dhe mediat sociale (ekspertizën e nevojshme për të ndihmuar).
- **Fëmija duhet të mund të presë mbrojtje dhe këshilla të arsyeshme në situata të ndërlikuara (dhe jo vetëm ndëshkim!)**

11. Inteligjenca Artificiale & Rrjetet Sociale – Ndihma e Parë për Emergjencat

E mundur Tregues të problemeve serioze:

- Tërheqje sociale
(Neglizhimi i miqve, ndërprerja e komunikimit me prindërit dhe vëllezërit/motrat)
- Përkeqësimi i performancës në shkollë
- Neglizhimi i higjienës personale
- Ndryshime të konsiderueshme dhe të pa shpjegueshme në sjellje
(p.sh. agresiviteti ose dietë ekstreme, etj.)
- Refuzimi për të folur

11. Inteligjenca Artificiale & Rrjetet Sociale – Ndhma e parë për emergjencat

Pikat e kontaktit:

- Mjeku i përgjithshëm
- Mësues
- Pro Juventute (Këshilla prindërore: 058 261 61 61)
- **Vetëm për raste urgjente:**
Qendra e Krizës, Vlerësimit, Emergjencës dhe Triage – KANT (*Spitali Universitar Psikiatrik i Cyrihut*) 24 orë në ditë, përfshirë fundjavën dhe festat zyrtare, në 058 384 66 66